

EXPUNERE DE MOTIVE

Avocatul Poporului este una dintre cele mai importante instituții din România, calitate generată de responsabilitatea principală de păstrare a echilibrului drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice.

Prin Constituția României cât și prin Legea 35/1997 privind organizarea și funcționarea Instituției Avocatul Poporului, republicată și modificată, Avocatul Poporului este o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică. Singura instituție în fața căreia Avocatul Poporului răspunde este Parlamentul, fiind obligat să prezinte rapoarte, anual sau la cerere, președinților celor două Camere ale Parlamentului sau, după caz, primului - ministru. De asemenea, Avocatul Poporului este numit tot de către Parlament, care de altfel are și dreptul de a-l revoca din funcție.

Prin atribuțiile acordate prin lege, Avocatul Poporului poate reprezenta o miză pentru partidele care dețin majoritatea în Parlament, în condițiile în care, cele mai importante prerogative sunt cele de sesizare a Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea legilor, înainte de promulgarea acestora și sesizarea directă a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor. În aceste condiții, numirea Avocatului Poporului de către partidul sau alianțele care au majoritate în Parlament pot vicia procesul democratic și îi pot îngreuna libertatea.

Deși aceasta instituție este autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică, în condițiile legii, iar în exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului nu se substituie autorităților publice, în realitate, din cauza motivelor enunțate în rândurile de mai sus, acesta se supune majorității Parlamentare. Acest lucru s-a putut observa extrem de clar în vara anului 2012, atunci când Avocatul Poporului a fost schimbat în același moment în care s-a schimbat și majoritatea din Parlament. Birourile Permanente reunite ale Senatului și Camerei Deputaților au decis convocarea, în iunie 2012, a unei sesiuni extraordinare a Parlamentului pe ordinea de zi fiind trecută absolut brusc și fără motive întemeiate legate de activitatea sa, revocarea din funcție, la solicitarea USL, a Avocatului Poporului. Revocarea din funcție a Avocatului Poporului, singura instituție care poate ataca ordonanțele de urgență ale Guvernului la Curtea Constituțională, pe motiv că și-a depășit atribuțiile constituționale prin însăși exercitarea lor, reprezintă un antecedent care nu trebuie să se mai repete și de pe

urma căruia România a fost avut de suferit în relațiile internaționale.

La acest moment sunt peste 95 de ordonanțe de urgență emise de guvernul Ponta, niciuna atacată de Avocatul Poporului, deși, în mod normal și democratic, aceasta instituție trebuie să-și păstreze imparțialitatea și să constate și să clameze orice act de neconstituționalitate.

Ținând cont de toate aceste aspecte, consider că recomandările pentru propunerile de candidați trebuie să se facă de către partidele de opoziție din Parlament. În acest mod, abuzul de putere, forțarea regulilor democratice, ignorarea obligației de consultare publică în luarea deciziilor sau orice alte măsuri și decizii de funcționare democratică a statului, pot fi stopate.

În România, însă, așa cum arată sondajele de opinie gradul de încredere în instituțiile publice este foarte scăzut. Deși conform acelorași sondaje, instituția Avocatul Poporului se bucură de un grad mai crescut al încrederii față de instituții precum guvern, parlament, președinție, înregistrând un procent de 34% în 2010 și respectiv 37% în 2012, acest lucru nu înseamnă foarte mult pentru instituție în sine.

Această modificare legislativă prin care se dorește ca desemnarea candidaților din rândul partidelor de opoziție, conferă legitimitate, independența și eficacitate acestei instituții, permițându-i să se păstreze imună în față schimbărilor de la nivel politic și să păstreze gradul ridicat de încredere al populației. În acest mod, deciziile nu îi vor mai fi reflectate prin ochii politicului iar deciziile nu vor mai putea fi contestate sub aspectul spectrului politic. Mai mult, în acest fel, legea va fi protejată, nemaipermitându-se nici un atac sau chiar protecție, prin simpla tăcere în fata decizilor Guvernului, indiferent de cine îl va conduce.

Inițiator

Deputat Petru MOVILĂ

